NN 107/2021 (1.10.2021.), Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

1886

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (»Narodne novine«, broj 17/19 i 98/19), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za znanost i obrazovanje, ministrica kulture i medija donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU STJECANJA STRUČNIH ZVANJA U KNJIŽNIČARSKOJ STRUCI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom uređuju temeljna stručna zvanja u knjižničarskoj struci, viša stručna zvanja, stručni ispiti, program stručnih ispita, polaganje dopunskog stručnog ispita i priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. STRUČNA ZVANJA

Članak 3.

(1) Temeljna stručna zvanja u knjižničarskoj struci su:

– knjižničarski tehničar

– knjižničarski suradnik

– knjižničar.

(2) Viša stručna zvanja u knjižničarskoj struci su:

– viši knjižničarski tehničar

– viši knjižničarski suradnik

– viši knjižničar

– knjižničarski savjetnik.

(3) Uz stručne knjižničarske djelatnike iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ovisno o vrsti i veličini knjižnice, u knjižnici se zapošljavaju i stručni djelatnici drugih struka koji stručna zvanja i napredovanje u struci stječu temeljem propisa za te struke.

Članak 4.

Uvjeti stjecanja temeljnih stručnih zvanja iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika su:

1. za zvanje knjižničarski tehničar:

– završeno srednje četverogodišnje obrazovanje

– položen stručni ispit za knjižničarskog tehničara.

2. za zvanje knjižničarski suradnik:

– završen preddiplomski sveučilišni studij iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 30 ECTS bodova iz temeljnih sadržaja knjižničarstva

– položen stručni ispit za knjižničarskog suradnika.

3. za zvanje knjižničar:

– završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 60 ECTS bodova iz temeljnih sadržaja knjižničarstva na diplomskoj razini, odnosno studij knjižničarstva kojim je stečena visoka stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu

Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, broj: 123/03)

– položen stručni ispit za zvanje knjižničara.

Članak 5.

Načini stjecanja temeljnih stručnih zvanja iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika su:

1. za zvanje knjižničarski tehničar:

– položen stručni ispit najkasnije u roku od godine dana nakon obavljenog jednogodišnjeg radnog ili pripravničkog staža na poslovima knjižničarskog tehničara u koji staž se ubraja i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi.

2. za zvanje knjižničarski suradnik:

– položen stručni ispit za knjižničarskog suradnika najkasnije u roku od godinu dana nakon obavljenog jednogodišnjeg radnog odnosno pripravničkog staža na poslovima knjižničarskog suradnika u koji staž se ubraja i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi

– iznimno, ako kandidat nema traženi uvjet iz članka 4. točke 2. podtočke 1. ovoga Pravilnika već je završio drugi preddiplomski sveučilišni ili stručni studij ili s njim izjednačen studij, obvezan je steći 30 ECTS bodova iz temeljnih sadržaja knjižničarstva na akreditiranom preddiplomskom sveučilišnom studijskom programu iz informacijskih i komunikacijskih znanosti (PKK 30) u roku od dvije godine od dana zapošljavanja na radno mjesto knjižničarskog suradnika, nakon čega je obvezan položiti stručni ispit u roku od godinu dana.

3. za zvanje knjižničara:

– položen stručni ispit za knjižničara najkasnije u roku od godinu dana nakon obavljenog jednogodišnjeg radnog ili pripravničkog staža na poslovima knjižničara u koji staž se ubraja i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi

– iznimno ako kandidat nema traženi uvjet iz članka 4. točke 3. podtočke 1. ovoga Pravilnika već je završio drugi diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili s njim izjednačen studij, obvezan je steći 60 ECTS bodova iz temeljnih sadržaja knjižničarstva na akreditiranom jednogodišnjem (PKK 60) diplomskom studiju iz informacijskih i komunikacijskih znanosti u roku od 3 godine od dana zapošljavanja na radno mjesto knjižničara, nakon čega je obvezan položiti stručni ispit najkasnije u roku od godinu dana.

Članak 6.

Temeljni sadržaji knjižničarstva zastupljeni su u nastavnim predmetima temeljem kojih se stječu sljedeće stručne kompetencije i to znanja i vještine vezane za:

– upravljanje analognim i digitalnim zbirkama i fondovima uključujući njihovu pohranu i zaštitu u knjižnicama i mrežnim sustavima

– organizaciju knjižnične građe (formalnu i sadržajnu) i pretraživanje informacija, uključujući nove konceptualne modele te sličnosti potreba baštinskih ustanova u kontekstu organizacije informacija

– primjenu znanstvenoistraživačkih metoda, osobito pri upravljanju knjižnicama, istraživanju potreba korisnika te vrednovanju knjižničnih usluga

– učinkovito korištenje knjižničnih zbirki i usluga i rad s korisnicima

– razvoj i promicanje informacijske, obrazovne, kulturne i društvene uloge knjižnica

– organizaciju rada, poslovanja i upravljanja knjižnicama

– primjenu informacijskih tehnologija koje se odnose na postupanje s građom, informacijama i poslovanjem knjižnica

– razumijevanje razvoja knjižničarstva, uključujući odnose prema srodnim disciplinama, etička pitanja profesije i položaj knjižnica u promjenjivom i dinamičkom digitalnom okruženju.

Članak 7.

Uvjeti i način stjecanja viših stručnih zvanja iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika su:

1. za zvanje viši knjižničarski tehničar:

– pet godina rada u knjižničarskoj struci od stjecanja zvanja knjižničarskog tehničara do podnošenja zahtjeva za stjecanje zvanja višeg knjižničarskog tehničara

– doprinosi knjižničarskoj struci kojima je nakon stjecanja zvanja knjižničarski tehničar stečeno najmanje 100 bodova iz najmanje dvije bodovne skupine u skladu s Mjerilima za vrednovanje doprinosa za napredovanje u knjižničarskoj struci koja su Prilog ovom Pravilniku.

2. za zvanje viši knjižničarski suradnik:

– pet godina rada u knjižničarskoj struci od stjecanja zvanja knjižničarskog suradnika do podnošenja zahtjeva za stjecanje zvanja višeg knjižničarskog suradnika

– doprinosi knjižničarskoj struci kojima je nakon stjecanja zvanja knjižničarskog suradnika stečeno najmanje 250 bodova iz najmanje tri bodovne skupine u skladu s Mjerilima za vrednovanje doprinosa za napredovanje u knjižničarskoj struci koja su Prilog ovom Pravilniku.

3. za zvanje viši knjižničar:

– pet godina rada u knjižničarskoj struci od stjecanja zvanja knjižničara do podnošenja

zahtjeva za stjecanje zvanja višeg knjižničara

– doprinosi knjižničarskoj struci kojima je nakon stjecanja zvanja knjižničara stečeno najmanje 500 bodova iz najmanje četiri bodovne skupine u skladu s Mjerilima za vrednovanje doprinosa za napredovanje u knjižničarskoj struci koja su Prilog ovom Pravilniku.

4. za zvanje knjižničarski savjetnik:

– pet godina rada u knjižničarskoj struci nakon stjecanja zvanja višeg knjižničara do

podnošenja zahtjeva za stjecanje zvanja knjižničarski savjetnik

– doprinosi knjižničarskoj struci kojima je nakon stjecanja zvanja višeg knjižničara stečeno najmanje 800 bodova iz najmanje pet bodovnih skupina u skladu s Mjerilima za vrednovanje doprinosa za napredovanje u knjižničarskoj struci koja su Prilog ovom Pravilniku.

Članak 8.

(1) Doprinosi u knjižničarskoj struci u smislu ovog Pravilnika su:

– unaprjeđenje stručnog rada u knjižnici i knjižničnom sustavu što uključuje knjižnično poslovanje, postupanje s građom i izvorima informacija, rad s korisnicima, suradnju s ustanovama i organizacijama te obrazovne i promotivne aktivnosti

– rad na projektima i programima

– cjeloživotno obrazovanje i učenje

– objavljivanje stručnih i znanstvenih radova te doprinos unapređivanju stručne i znanstvene komunikacije

– rad u knjižničarskim udrugama i stručnim tijelima

– priznanja i nagrade.

(2) Doprinosi iz stavka 1. ovoga članka za stručne knjižničarske djelatnike iz članka 3. stavka 2. ovog Pravilnika utvrđuju se u skladu s Mjerilima za vrednovanje doprinosa za napredovanje u knjižničarskoj struci koja su Prilog ovom Pravilniku.

III. STJECANJE TEMELJNIH STRUČNIH ZVANJA

Članak 9.

(1) Pravo na polaganje stručnoga ispita imaju osobe sa završenim obrazovanjem propisanim ovim Pravilnikom za odgovarajuće stručno zvanje u knjižničarskoj struci i s najmanje godinu dana radnoga, odnosno pripravničkoga staža u koji se ubraja i razdoblje stručnog osposobljavanja za rad sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi.

(2) Pripravnički staž organizirano je uvođenje u stručne poslove uz vođenje i nadzor mentora koji se dodjeljuje pripravniku.

(3) Vrijeme provedeno na mjestu ravnatelja knjižnice odnosno voditelja knjižnice u sastavu uračunava se u propisane godine rada za polaganje stručnog ispita za zvanje knjižničara te stjecanje viših stručnih knjižničnih zvanja iz članka 3. stavka 2. podstavka 3. i 4. ovoga Pravilnika ako su ujedno obavljani poslovi odgovarajućega stručnog knjižničnog zvanja.

Članak 10.

(1) Osoba koja polaže stručni ispit (u daljnjem tekstu: pristupnik) podnosi prijavu za polaganje stručnog ispita Povjerenstvu za polaganje stručnih ispita u knjižničarskoj struci (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za ispite).

(2) Prijava se podnosi Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu koja organizira postupak polaganja stručnih ispita.

(3) Obrazac za prijavu ispita objavljuje se na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(4) Prijavi se prilažu:

– dokaz o stečenom obrazovanju (svjedodžba škole; svjedodžba odnosno diploma visokog učilišta; dopunska isprava svjedodžbi odnosno diplomi kojom se dokazuju stečeni ECTS bodovi na studiju)

– potvrda poslodavca o stručnim poslovima za traženo stručno zvanje koje je pristupnik obavio i savladao tijekom radnog/pripravničkog staža, koja sadrži opis poslova što ih je pristupnik savladao

– potvrda o uplati troškova polaganja stručnog ispita.

(5) Prijavu za ispit pristupnik je dužan podnijeti najkasnije mjesec dana prije najavljenog ispitnog roka.

Članak 11.

(1) Povjerenstvo za ispite dužno je omogućiti pristupnicima dva ispitna roka za polaganje stručnih ispita, u pravilu u lipnju i prosincu, a po potrebi se mogu odrediti i izvanredni rokovi.

(2) Radi pomoći pristupnicima u pripremi stručnog ispita, Povjerenstvo za ispite može organizirati seminare i radionice.

Članak 12.

(1) Povjerenstvo za ispite utvrđuje ispunjava li pristupnik uvjete za polaganje stručnog ispita i o tome obavještava pristupnika u roku od 15 dana od isteka prijavnog roka.

(2) U postupku razmatranja prijave Povjerenstvo za ispite će provjeriti potpunost prijave i valjanost priložene dokumentacije.

(3) Ako Povjerenstvo utvrdi da prijava nije potpuna ili da neki od priloga nije valjan, o tome će obavijestiti podnositelja prijave i odgoditi razmatranje prijave, dok Povjerenstvu za ispite ne bude dostavljena valjana i potpuna prijava, najkasnije u roku od 15 dana prije ispitnog roka.

(4) Pristupnike koji ispunjavaju uvjete za polaganje stručnog ispita tajnik Povjerenstva za ispite obavještava o mjestu, vremenu i rasporedu polaganja stručnog ispita, najkasnije 15 dana prije ispitnog roka.

Članak 13.

(1) Pristupnik može odustati od polaganja prijavljenog ispita, o čemu je dužan obavijestiti Povjerenstvo za ispite najkasnije tri dana prije početka ispitnog roka.

(2) Polaganje stručnog ispita može se odgoditi ako je pristupnik zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga spriječen pristupiti ispitu ili nastaviti polaganje započetog ispita.

(3) Povjerenstvo za ispite će takvom pristupniku odobriti polaganje ispita u prvom sljedećem ispitnom roku.

(4) Ako je pristupnik uredno pozvan na ispit, a ne pristupi mu, niti pravodobno otkaže polaganje ispita, nema pravo na povrat sredstava uplaćenih za polaganje stručnog ispita.

(5) Osobi koja odustane od ispita koji je prijavila, uplaćeni iznos troškova za pristupanje ispitu priznaje se za izlazak na sljedeći ispitni rok, pod uvjetom da o odustajanju od ispita obavijesti Povjerenstvo za ispite najkasnije tri dana prije ispitnoga roka.

Članak 14.

(1) Povjerenstvo za ispite završno ocjenjuje opći uspjeh pristupnika.

(2) Uspjeh pristupnika na pismenom i usmenom dijelu ispita za svaki pojedini predmet ocjenjuje ispitivač ocjenom »položio«/»nije položio«.

(3) Konačna ocjena općeg uspjeha na pismenom i usmenom ispitu je: »položio« i »nije položio«.

(4) Tijekom ispita vodi se zapisnik koji potpisuje predsjednik i nazočni članovi Povjerenstva za ispite te tajnik odnosno zapisničar.

Članak 15.

Nakon završenog ispita predsjednik Povjerenstva za ispite, u nazočnosti članova Povjerenstva za ispite, izvješćuje pristupnika o uspjehu postignutom na ispitu.

Članak 16.

Ako je pristupnik ocijenjen ocjenom »nije položio« ili je upućen na polaganje popravnog ispita, o tome se izvješćuje poslodavac kod kojega je pristupnik zaposlen.

Članak 17.

(1) Ako pristupnik nije s uspjehom položio pismeni dio ispita, ne može pristupiti usmenom dijelu ispita, već ponavlja ispit u sljedećem roku.

(2) Pristupnik koji ne zadovolji iz jednog predmeta na ispitu za knjižničara i knjižničarskog suradnika, ili najviše iz dva predmeta na ispitu za knjižničarskog tehničara, može ponovno polagati te predmete u sljedećem ispitnom roku na popravnom ispitu.

(3) Pristupnik koji nije položio stručni ispit, a nema pravo na popravni ispit, može ga polagati još dva puta.

(4) Prijavu za ponavljanje stručnog ispita pristupnik može podnijeti i nakon prestanka radnoga odnosa.

Članak 18.

(1) O položenom stručnom ispitu pristupniku potvrdu izdaje ministarstvo nadležno za poslove kulture.

(2) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati: ime i prezime pristupnika, datum i mjesto rođenja, obrazovanje, naziv stečenog stručnog zvanja, datum polaganja stručnog ispita i opći uspjeh na ispitu.

(3) Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu vodi Evidenciju o stečenim stručnim knjižničarskim zvanjima.

(4) U Evidenciju iz stavka 3. ovoga članka upisuje se: redni broj, ime i prezime, datum i mjesto rođenja i adresa pristupnika, obrazovanje, naziv i sjedište poslodavca, naziv zvanja te datum polaganja ispita i opći uspjeh na ispitu, a za viša stručna knjižničarska zvanja upisuju se podaci iz izreke rješenja o stjecanju višega stručnog knjižničarskog zvanja.

Članak 19.

(1) Stručne ispite provodi Povjerenstvo za ispite koje imenuje ministarstvo nadležno za poslove kulture na prijedlog Hrvatskog knjižničnog vijeća, na rok od četiri godine.

(2) Povjerenstvo za ispite ima predsjednika i dva člana koji su u pravilu i ispitivači za određene predmete.

(3) Predsjedniku i članovima Povjerenstva za ispite imenuju se zamjenici za slučaj spriječenosti, odnosno nemogućnosti sudjelovanja u radu.

(4) Ispitivači i zamjenici ispitivača za pojedine predmete imenuju se iz reda stručnjaka za pojedino područje.

(5) Ispitivačem, odnosno zamjenikom ispitivača, može se imenovati samo osoba koja ima odgovarajuće više knjižničarsko zvanje ili osoba u znanstveno-nastavnom zvanju docenta, izvanrednog ili redovitog profesora u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti kao i osoba koja ima odgovarajuće obrazovanje za ispitivača općeg dijela stručnog ispita.

Članak 20.

(1) Povjerenstvo za ispite obavlja sljedeće poslove:

– predlaže Hrvatskomu knjižničnom vijeću ispitivače i zamjenike ispitivača za pojedine predmete

– određuje ispitne rokove, utvrđuje vrijeme i mjesto polaganja stručnoga ispita

– razmatra i odlučuje o prijavama za stručni ispit

– organizira i provodi postupak stručnoga ispita

– daje obavijesti i upute u vezi s pristupanjem stručnomu ispitu i održavanjem ispita

– Hrvatskomu knjižničnom vijeću podnosi izvješće o održanim stručnim ispitima

– obavlja i druge poslove sukladno ovomu Pravilniku.

(2) Predsjednik organizira rad Povjerenstva za ispite.

(3) Administrativne poslove za Povjerenstvo za ispite obavlja Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu koja za obavljanje tih poslova imenuje tajnika Povjerenstva za ispite, a može imenovati i zapisničara.

(4) Povjerenstvo za ispite donosi Poslovnik o svome radu.

Članak 21.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove kulture donosi odluku o visini troškova ispita na prijedlog Hrvatskog knjižničnog vijeća, a njihova visina objavljuje se na mrežnim stranicama ministarstva nadležnoga za poslove kulture i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

(2) Troškove stručnoga ispita snosi poslodavac, odnosno sam pristupnik ako nije zaposlen, i uplaćuje ih Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Članak 22.

(1) Sredstva za rad Povjerenstva za ispite i održavanje stručnih ispita osiguravaju se iz naknade troškova ispita iz članka 21. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(2) Predsjednik, članovi Povjerenstva za ispite, njihovi zamjenici, ispitivači i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu razmjerno broju pristupnika.

(3) Visina naknada iz stavaka 2. ovoga članka utvrđuje se odlukom iz članka 21. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Članak 23.

(1) Stručni ispiti polažu se prema Programu stručnih ispita u knjižničarskoj struci.

(2) Programom iz stavka 1. ovoga članka određuje se opseg gradiva za stručne ispite propisane ovim Pravilnikom.